

ትምህርት 1፡- ፕሮግራም የሚደረግ የመስሚያ መርጃዎች መግቢያ

ይህ ሞጁል በTAP በቅድሚያ ፕሮግራም በሚደረግ የመስሚያ መርጃዎች ሞጁል ላይ ይገነባል እና ለልጆች ፕሮግራም የሚደረግ የመስሚያ መርጃዎችን ማቅረብ ላይ ያተኮራል።

የልጆች የመስሚያ መርጃዎች ተጽዕኖ

የመስሚያ መርጃዎች የመስማት ችግር ላለባቸው ልጆች በአካባቢያቸው ንግግር እና ድምጽን እንዲሰሙ ያግዛቸዋል። የመስሚያ መርጃዎች የመስማት ችግርን ሊቀንሱ ይችላሉ። መርጃዎቹ የልጁን ትምህርት በት/ቤት፣ በማህበራዊ ግንኙነት እና ጓደኝነቶች፣ በንግግር እና በቋንቋ እድገት ይደግፋሉ።

የመስሚያ መርጃዎች ምዘና

አምስት አመት እና ከዚያ በላይ የሆኑት ልጆች ፕሮግራም በሚደረግ የመስሚያ መርጃዎች ሊመዘኑ እና ሊደረግላቸው ይችላሉ። ከአምስት አመት በታች የሆኑ ልጆችም እንዲሁ ፕሮግራም የሚደረግ የመስሚያ መርጃዎችን እንዲሁ መጠቀም ይችላሉ። ይሁን እንጂ፣ ከተጨማሪ የስፔሻሊስት ስልጠና ጋር ከአንድ ግለሰብ ጋር ምዘና ይፈልጋሉ። ለጆሮ እና የመስማት ባለሙያዎች ሪፈረ ያድርጉ

የመስሚያ መርጃዎች ምዘና የመስማት ምርመራ ይጠይቃል። ለልጆች የመስማት ምርመራ ከማከናወን በፊት ሁለቱም ጆሮዎች ጤናማ መሆናቸውን ለመፈተሽ የጆሮ ጤና ምርመራ ያጠናቅቁ። የልጅ የመስማት ምርመራ ውጤቶች ለእያንዳንዱ ጆሮ ወደ ስድስት የተለያዩ መደቦች በመከፈል ደረጃ ሊሰጣቸው ይችላል። ደረጃዎቹ በእያንዳንዱ ጆሮ ባሉት አማካይ የመስማት ወለሎች ላይ የተመሰረቱ ናቸው።

የመስማት ችግር ደረጃዎች	ጥቆማዎች
1. መደበኛ የመስማት ደረጃ	ከአነስተኛ እስከ መለስተኛ-ከባድ የመስማት ችግር ያለባቸው ልጆች መስሚያ መርጃዎች እንዲያደርጉ ይመከራል። ከከባድ እስከ ከፍተኛ የመስማት ችግር ያለባቸው ልጆች የበለጠ ውስብስብ ፍላጎቶች አሏቸው እና ወደ ጆሮ እና የመስማት ባለሙያ ሪፈረ መደረግ አለበት።
2. አነስተኛ የመስማት ችግር	
3. መለስተኛ የመስማት ችግር	
4. ከመለስተኛ እስከ ከባድ የመስማት ችግር	
5. ከባድ የመስማት ችግር	
6. ከፍተኛ የመስማት ችግር	

ፕሮግራም የሚደረግ የመስሚያ መርጃ

አንድ ልጅ የመስማት ችግር ካለበት፣ ፕሮግራም የሚደረግ የመስሚያ መርጃዎች ለሁለቱም ጆሮዎች ይመከራሉ። እነዚህ የመስሚያ መርጃዎች ለአዋቂዎችም እንደ አማራጭ ይሆናል። አንድ አዋቂ ፕሮግራም የሚደረግ የመስሚያ መርጃዎች ቢያስፈልገው ወደ ጆሮ እና የመስማት ባለሙያ ሪፈረ ያድርጉ።

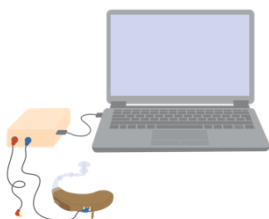
ፕሮግራም የሚደረግ የመስሚያ መርጃዎች ማስተካከያዎች፡-

ፕሮግራም የሚደረግ የመስሚያ መርጃዎች በግለሰቡ ፍላጎቶች ላይ በመመስረት ይስተካከላሉ።

ሊስተካከሉ የሚችሉት በ፡-

- ኮምፒውተር ሶፍትዌር
- መተግበሪያ

ድምጾች ጥራት እንዲኖራቸው ለማድረግ ተጨማሪ የፕሮግራም ማድረጊያን ያቀርባሉ።

ትምህርት 2:- የመጀመሪያ እርምጃ:- ይምረጡ

የምዘና ጠቅላላ እይታ

በምዘና ስለ ልጁ የመስማት ደረጃ እና የመስማት ችግር ደረጃ መረጃ ይሰበስባሉ። መረጃው እርስዎ እና የልጁ የእንክብካቤ ሰጪ ተከታይን እንዲያቅዱ ያግዛችኋል።

- እነርሱ ከመስሚያ መርጃዎች የሚጠቀሙ ከሆነ
- የትኞቹ የመስሚያ መርጃዎች የሚመቹ ሊሆኑ እንደሚችሉ
- ምን ማስተማር እንደሚቻል
- ክትትል ማድረግ
- ወደሌሎች አገልግሎቶች ሪፈረ ማድረግ

ልጁ አስቀድሞ የመስሚያ መርጃዎች ካሉት እና ወደ አገልግሎቱ እየተመለሰ ከሆነ፣ ይህ ምዘና የመስሚያ መርጃዎች ፍላጎቱን ያሟላለት እንደሆነ ለማረጋገጥ ያስችላል።

የመስማት ምርመራ ዝግጅት

ከመስሚያ ምርመራው በፊት፣ የበስተጀርባ ጫጫታ ደረጃን በመለካት አካባቢው ለምርመራ ምቹ መሆኑን ይፈትሹ። የጫጫታ ደረጃው ከ40 ዴሲብል (dB) በታች መሆን አለበት።

ምርመራውን ቀላል፣ አስደሳች እና አጭቀች በሆነ መንገድ በማስረዳት ልጁን ያዘጋጁ። ይህ ለልጁ እድሜ ምቹ መሆን አለበት። በመስማት ምርመራው ወቅት ምን እንደሚከሰት እንዲያውቅ መሰረዎውን ያሳዩት። ልጁን እና እንክብካቤ ሰጪውን ያሳትፉ።

የመስማት ምርመራ

1. የመስማት ምርመራን ያብራሩ።
2. የምርመራ ምላሽን ይለማመዱ። ልጁ ልምዱን ካላለፈ፣ ወደ የመስማት ምርመራ አይቀጥሉ።
3. የመስማት ምርመራን ማከናወን። ለእያንዳንዱ እርግብግብታ የመስማት ወለልን ለማረጋገጥ ከሶስት ጊዜያት ቢያንስ ሁለቱ ላይ ልጁ በትክክል ምላሽ መስጠት አለበት።
4. አማካይ የመስማት ወለልን ያስሉ። የቀኝ እና የግራ ጆሮዎች ልዩነት ከ15 dB በታች መሆን አለበት።
5. ለእያንዳንዱን ጆሮ ውጤት ይመዝግቡ። የምርመራ አስተማማኝነት እና ለቀኝ እና ለግራ ጆሮ የመስማት ችግር ደረጃን ያካትቱ።

ጠቃሚ ምክር

ልጁ ለምርመራ ሙከራው ምላሽ ካልሰጠ፡- የምላሽ ምልክትን መቀየር፣ ለማበረታታት አሻንጉሊቶችን መቀየር ወይም ለማሳየት እንክብካቤ ሰጪውን ወይም ሌላ ልጅን መጠየቅ።

ያቅዱ

- **ይከታተሉ፡-** መስማትን ዳግም ለመመከር ጤናማ የመስማት ክልል ውስጥ ላሉ ልጆች በአንድ አመት ውስጥ ክትትል ያቅዱ።
- **ሪፈረ ያድርጉ፡-** በእንክብካቤ ሰጪዎች ፈቃድ፣ ከፍተኛ የመስማት ችግር ላለባቸው ወይም አማካይ የቀኝ እና የግራ ጆሮቸው መካከል ያሉት ገደቦች ልዩነት 15 dB በላይ ለሆናቸው ልጆች ወደ ጆሮ እና የመስማት ባለሙያ ሪፈረ ያድርጉ።

አንዳንድ ልጆች ከመስሚያ መርጃዎች ጥቅም ያገኛሉ። አንድ ልጅ እና/ወይም እንክብካቤ ሰጪያቸው የመስሚያ መርጃዎች ይፈልግ ወይም ያስፈልገው እንደሆነ ለማሰብ ጊዜ ሊፈልግ ይችላል። የመስሚያ መርጃዎች ያላቸውን ጥቅሞች ያስረዱ እና ውሳኔ ከማድረግ በፊት የመስሚያ መርጃዎችን በመጠቀም የመለማመድ እድልን ይስጡ።

- **ይምረጡ፡-** የመስሚያ መርጃዎች አይነት፣ ትክክለኛ ጆሮ ውስጥ የሚገባ የመስሚያ መርጃ እና የባትሪ መጠን። ዝርዝሮችን ይመዝግቡ።
- **ያስተምሩ፡-** ለልጁ እና እንክብካቤ ሰጪው ከመስሚያ መርጃዎቹ ከፍተኛውን ጥቅም ለማግኘት እንዴት መጠቀም እንዳለባቸው ያስተምሩ።
- **ክትትል ማድረግ፡-** ልጁ በመስሚያ መርጃዎቹ እንዴት እያደረገ እንደሆነ ለማረጋገጥ በሁለት ሳምንታት ውስጥ ይከታተሉ።

ትምህርት 3:- ሁለተኛ ደረጃ:- የሚመጥን ያድርጉ

የመስሚያ መርጃዎች ይፈትሹ

የመስሚያ መርጃዎችን ከማድረግ በፊት፣ የመስሚያ መርጃዎች ምንም ጉዳት እንደሌለባቸው እና እየሰሩ እንደሆነ ይፈትሹ። ሁሉንም የሊንግ ድምጾች በጥራት መስማት አለብዎት።

ፕሮግራም ማድረግ

የመስሚያ መርጃዎችን ፕሮግራም ማድረግ የግለሰቡን የመስማት ምርመራ ውጤቶች ጋር ለማጣጣም የግለሰቡን ድምጾች ያስተካክላል። ከመጀመሪያው በፊት፣ የመስሚያ መርጃዎች ፕሮግራም ወይም መተግበሪያ በመሰሪያው ላይ እንደወረደ እና የመስሚያ መርጃዎች እንደተገናኙ (የመስሚያ መርጃዎች የተከታታይ ቁጥር መታየት አለበት) ያረጋግጡ።

- በልጁ ዝርዝሮች እና የመስማት ምርመራ ውጤቶች ምእዛዝን ይፍጠሩ።
- ጆሮ ውስጥ የሚገባውን አይነት ያስገቡ፡- ለልጅዎ በጣም ተስማሚ ቅንብሮች ጋር የመስሚያ መርጃዎችን ፕሮግራም ለማድረግ የማዘዣ ቀመር (ይህ ነባሪ ቅንብር ነው) ይምረጡ። “መጀመሪያ ግጥም” የሚለውን ይምረጡ እና መተግበሪያውን ከመዝጋትዎ እና የመስሚያ መርጃዎችን ከፕሮግራም አድራጊው ጋር ከማለያየትዎ በፊት ቅንብሮችን ያስቀምጡ።

የሙከራ የመስሚያ መርጃዎች

ከመስሚያ መርጃ ፕሮግራም ማድረግ በኋላ፣ የመስማት መርጃዎች ሙከራን ማከናወን አስፈላጊ ነገር ነው። የመስሚያ መርጃዎች ሙከራ የሚያካትተው፡-

- የሚገጠሙ የመስሚያ መርጃዎች
- የሚስተካከሉ የመስሚያ መርጃዎች።

የሚገጠሙ የመስሚያ መርጃዎች

1. ጆሮ ውስጥ የሚገባ የመስሚያ መርጃን በመግጠም ይጀምሩ። በጆሮ ውስጥ የሚገባው በልጁ የጆሮ ቱቦ ውስጥ ምቹ እና የሚገጠሙ በመሆን ክፍተቶች ሳይኖሩት መግባት አለበት።
2. ጆሮ ውስጥ የሚገባ የመስሚያ መርጃ ቱቦን በትክክለኛው ርዝመት ይቁረጡ። የመስሚያ መርጃዎች በላይኛው ጆሮ ላይ ምንም ክፍተቶች ሳይኖሩ ተመቻችተው መቀመጥ አለባቸው።

የመስሚያ መርጃዎችን ያስተካክሉ

አንድ ልጅ የመስሚያ መርጃዎችን ሲያደርግ የእርስዎን ድምጽ በጥራት መስማት እንደሚችል ያረጋግጡ።

1. የሊንግ ድምጾች ሙከራን ይጠቀሙ። ጥቅም ላይ የዋሉ ድምጾች በዝቅተኛ፣ በመካከለኛ እና በከፍተኛ እርግጥነታቸው ላይ ያሉትን ይወክላሉ።
አንድ ልጅ ስድስቱንም የሊንግ ድምጾች ሰምቶ ምላሽ ከሰጠ፣ በመደበኛ የውይይት ደረጃዎች ድምጾች መስማት እንደሚችል ያሳያል። ልጁ ሙከራውን ለማለፍ ከስድስት ድምጾች አምስቱን መስማት አለበት።
2. የመስሚያ መርጃዎች ግብረመልስ እንዳላቸው ማረጋገጥ (የፉጨት ድምጽ) ምንም ግብረመልስ መኖር የለበትም።
3. ልጁ የመስሚያ መርጃዎች የሚሰማበት መንገድ ላይ እንደተመቸው ለመገንዘብ ልጁን እና/ወይም የእንክብካቤ ሰጪውን ጥያቄዎች ይጠይቁ። አስፈላጊ ከሆነ የድምጽ ደረጃን ያስተካክሉ።
4. ልጁ እና የእንክብካቤ ሰጪው በሙከራው ካልረኩ፣ ከአሰልጣኝዎ ጋር ይወያዩ። አስፈላጊ ከሆነ ወደ የጆሮ እና የመስማት ባለሙያ ሪፈር ያድርጉ።

ትምህርት 4:- ሶስተኛ ደረጃ:- ይጠቀሙ

የመስሚያ መርጃዎችን እንዴት መጠቀም እንደሚቻል

የመስሚያ መርጃዎችን የመጠቀም ጥቅማጥቅሞች ማስረዳት አስፈላጊ ነገር ነው። ልጁ የመርጃ መሳሪያዎቹን በመደበኛነት እንዲጠቀም እና ድምጹን እና የሌሎችን ድምጽ እንዲሰማ ያበረታቱ።

ተከታዮችን እንዴት እንደሚያደርጉ ጨምሮ አንድን ልጅ እና/ወይም እንክብካቤ ሰጪ የመስሚያ መርጃዎችን በትክክል እንዴት እንደሚጠቀም ያስተምሩ።

- ክፍሎችን መለየት
- ማብራት እና ማጥፋት
- ድምጹን ማስተካከል
- ማድረግ እና ማውለቅ
- ባትሪ መቀየር እና መከታተል።

የመስሚያ መርጃዎችን እንዴት መከታተል እንደሚቻል

ጉዳትን ለመከላከል፣ አንድ ልጅ እና እንክብካቤ ሰጪው የመስሚያ መርጃዎቻቸውን እንዲያከባከቡ ማስተማር አስፈላጊ ነው። ይህ የሚያካትተው፦

- **ጆሮ ውስጥ የሚገባ የመስሚያ መርጃ እና የመስሚያ መርጃዎችን ማጽዳት፦** ጆሮ ውስጥ የሚገባው ብቻ በውሃ መታጠብ አለበት!
- **የውሃ ጉዳትን ማስወገድ፦** የመስሚያ መርጃዎች እንዳይረጥቡ መጠበቅ አስፈላጊ ነገር ነው።
- **በደህንነት ማስቀመጥ።** በየዕለቱ በመወልወል እርጥበትን ያርቁ። ምሽቱን ሙሉ የመስሚያ መርጃዎችን በእርጥበት ተከላካይ ውስጥ የባትሪውን በር ከፍተው ያቆዩ። ባትሪውን በመስሚያ መርጃዎች ሳጥን ውስጥ ያስቀምጡ።

ትምህርት 5:- አራተኛ ደረጃ:- ክትትል ማድረግ

የመስሚያ መርጃዎች ክትትል ለልጆች

ለልጆች የሚደረግ ክትትል የሚያካትተው እድሜያቸው ከ5 እስከ 17 ዓመት የሆናቸውን ልጆች ነው። አንድ ልጅ የመስሚያ መርጃዎቹን እንዲያስተካክል እና ከፍተኛ ጥቅም እንዲያገኝ ለመርዳት የቅድመ ክትትል በሁለት ሳምንታት እና በሁለት ወራት እንዲኖር ይመከራል።

ልጆች በመስሚያ መርጃዎች በተጨማሪ እንዲበላሽ ሊያደርጉ ይችላሉ። ለመስሚያ መርጃዎች ብቻ የስድስት ወር ክትትል ይመከራል። የምርት ፍተሻ ለማድረግ የመስሚያ መርጃዎችን ወደ አገልግሎቱ እንዲያመጡ እንክብካቤ ሰጪውን ይጠይቁ።

በየዓመቱ ለልጆቹ የዳግም ምዘና ማድረግ አስፈላጊ ነው። ልጆች አሁንም እያደጉ በመሆኑ ፍላጎታቸው ከአዋቂዎች ይልቅ በበለጠ ይጥነት ሊቀያየር ይችላል። በስልክ ወይም በቪዲዮ ጥሪ ወይም በአካል በርቀት ክትትል ሊደረግ ይችላል። የመጀመሪያው ክትትል እና ዳግም-ምዘና ቀጠሮዎች **በአካል** መከናወን አለባቸው።

የመስሚያ መርጃዎች ክትትል ተከታይ ከሆነ እንዲያገኙ ሊረዳዎት ይችላል።

- የመስሚያ መርጃዎች የልጁን ፍላጎቶች እያሟሉ ነው
- የመስሚያ መርጃዎች ጥገና ወይም መተካት ይፈልጋሉ
- የመስሚያ መርጃዎች አሁንም በደንብ ግጥም ብለው ይገባሉ።
- ልጁ ደህንነቱ ለተጠበቀ እና ትክክለኛ አጠቃቀም ማንኛውም ችግር መፍቻን ይፈልጋል።

የመስሚያ መርጃዎችን ከመጠቀም የሚገኝ ጥቅም

አንድ ልጅ ሙሉ ጥቅም እያገኘ እንደሆነ ለማወቅ፣ የሚከተሉት መሆናቸውን ይፈትሹ፦

- የመስሚያ መርጃዎቻቸውን ሲጠቀሙ በምቹት እና በተሞክሯቸው መርከታቸው
- ከ4 ሰዓታት በላይ የመስሚያ መርጃዎች ጥቅም ላይ መዋላቸው
- ከ5-6 የሊንግ ድምጾችን መስማት ይችላሉ።

ለየትኛውም መልሱ አይ ከሆነ፣ ከመስሚያ መርጃዎቹ ሙሉ በሙሉ እየተጠቀመ አይደለም። ችግሩን ለመፍታት ይሞክሩ። ችግሩን መፍታት እገዛ የማያደርግ ከሆነ፣ የጆሮ ጤና እና የምርት ፍተሻን ለማከናወን በአካል የሚደረግ ክትትል ያከናውኑ። መፍትሔ መስጠት የማይቻል ከሆነ፣ ከአገልግሎት አሰልጣኝ ጋር ይወያዩ እና አስፈላጊ ከሆነ 1-800-4-AID ወደ ጆሮ እና የመስማት ባለሙያ ሪፈረ ያድርጉ።

በየዓመቱ የጆሮ ጤናቸውን መፈተሽ እና ማናቸውም ለውጦች እንዳሉ ለመመልከት የመስማት ምርመራቸውን መድገም አስፈላጊ እንደሆነ ያብራሩ።

የመስሚያ መርጃዎች በማዳመጫ ቱቦ በመጠቀም በትክክል እንደሚሰሩ ይፈትሹ። አንድ ወይም ሁለቱ የመስሚያ መርጃዎች እየሰሩ ካልሆነ፣ ማንኛውም ያረጁ ወይም የተበላሹ ክፍሎችን ይተኩ። ይህ ከአሰልጣኝ ጋር በመወያየት የማያግዝ እና አስፈላጊ ከሆነ፣ ወደ አምራቹ ይላኩ።

ማስተካከል እና ጥገናዎች

ማስተካከል፣ ጥገናዎች እና ችግር መፍታት የክትትሉ አስፈላጊ ክፍል ናቸው። ይህ በTAP ቅድሚያ ፕሮግራም የተደረጉ የመስሚያ መርጃዎች ሞጁል ውስጥ ውይይት ተደርጎበታል።

እንክብካቤ ሰጪው በመስሚያ ወይም የመስሚያ መርጃዎች ማናቸውም ችግሮች ካጋጠመው በማንኛውም ሰዓት ወደ አገልግሎቱ ከልጁ ጋር እንዲመለስ ያበረታቱት።